

Patient Care» /«Симуляційне навчання в медичній освіті для підвищення безпеки та якості обслуговування пацієнтів»та Україно-Швейцарському проєкті «Розвиток медичної освіти».

Список використаних джерел

1. Використання симуляційних технологій в оптимізації практичної підготовки студентів у Буковинському державному медичному університеті / Т. М. Бойчук, І. В. Геруш, В. М. Ходоровський, О. К. Колоскова, У. І. Марусик // Медична освіта, 2019, № 3(додаток). С.41–43.
2. Ткач Є.П., Марусик У.І. Вплив симуляційного навчання на формування компетентностей студентів-випускників//Медична симуляція — погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) (для лікарів, науковців та молодих вчених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. /Чернівці: БДМУ. — 201–204 с.
3. Majumder, Md Anwarul Azim, etal. «Anevaluative study of objectives tructured clinical examination (OSCE): students and examiners perspectives.«Advances in medical education and practice.10 (2019): 387.
4. Skrzypek, Agnieszka, etal. «The Objective Structured Clinical Examination (OSCE) from the perspective of 3rd year's medical students-a pilot study.«Folia Medica Cracoviensia 57.3 (2017).
5. Clare Heal, Karen D'Souza, Jennifer Banks, et all& ACCLAIM collaboration (2019) A snapsho to current Objective Structured Clinical Examination (OSCE) practice at Australian medical schools, Medical Teacher,41:4,441–447,DOI:10.1080/0142159X.2018.1487547.

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЙНІ У СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Трефаненко І.В.¹, Соловійова О.В.², Шумко Г.І.¹, Шупер В.О.¹, Рева Т.Б.¹

¹*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

²*Національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці*

Навчання у вищих закладах завжди було достатньо складним та потребувало залучення різноманітних резервів студентів. Пандемія Covid-19 внесла багато змін у життя суспільства в цілому, та в навчальний процес зокрема [1,2]. Тому у 2020 році стресові обставини загострились, що вимагало включення всіх адаптаційних можливостей від кожного особисто

[3,4]. Саме «адаптація», як постійний процес активного пристосування індивіда до умов навколишнього середовища, який торкається всіх рівнів функціонування людини, мала допомогти навчитись працювати в цих умовах [5].

Мета дослідження. Дослідити соціально-психологічну адаптацію (СПА) у студентів випускних курсів, які вимушені були займатися більше року дистанційно.

Матеріал та методи дослідження. Для вивчення СПА в студентів застосовували методику К. Роджерса, Р. Даймонд [6, 7].

Для вирішення поставленої мети було опрацьовано 92 анкети студентів, які навчались на 6 курсі дистанційно за період весна 2020 — весна 2021 років. Опитування проводилось анонімно, за однакових умов. Отримані під час дослідження результати опрацьовувались за допомогою методів математичної статистики, а також критерію Стьюдента. Різниця вважалася вірогідною при коефіцієнті $p \leq 0,05$.

Результати дослідження та їхнє обговорення. У результаті дослідження було виявлено, що адаптація в студентів відповідає середньому ступеню — 78 %. При аналізі цього показника чітко видно вплив на студента третього кризисного періоду навчання. У літературі описані кризові періоди навчання студентів медиків, які припадають на 1, 3, та 6 курс навчання. Літературні джерела підтверджують отримані в результаті дослідження показники щодо того, що в цей період відбувається вихід за рамки звичного (студент розуміє, що незабаром постане перед проблемою вибору професії, зміни умов праці, співпраці з новим колективом) [8]. Тому різкий перехід на дистанційне навчання поглиблює ці зміни, що потребує залучення додаткових резервів від студента.

Показник інтернальності (сприйняття індивідом усіх змін, що відбуваються з ним, як результату власної діяльності) складав 78 %, тож перехід на дистанційне навчання в середньому своєму значенні не змінює його істотно.

Емоційна комфортність у дослідній групі студентів була 86 %. Це можна пояснити тим, що умови праці дистанційно не вимагали від студентів залучення додаткових зусиль, а домашні умови сприяли комфорту для роботи на парах.

Отримані дані в групі студентів свідчать про майже однаковий відсоток рівня асоціативності та сприйняття інших — відповідно 78 % та 70 %. Студенти показують дружнє ставлення до колег-студентів, оточення, позитивне ставлення до себе оточення. Такий позитивний приріст відбувається паралельно з підвищенням емоційного комфорту. Більш

низький показник прагнення до домінування в групі студентів (38 %), які навчалися дистанційно, ймовірно, обумовлений тим, що при онлайн навчанні студенту комфортно працювати за ширмою екрану та інших своїх однокласників.

У такий спосіб студенти, які перейшли на зовсім новий для них вид навчання, мають особливості в СПА. З однієї сторони дистанційне навчання робить цей процес більш емоційно комфортним: не треба нікуди йти, можна вимкнути камеру й робити свої справи паралельно, завжди є допомога однокласників із паралельних чатів під час відповіді. Хоча тут треба відокремити й тих студентів, яким дистанційна форма дала змогу самостійно планувати свою роботу або сприйняття, виділити окремий час на додаткові види роботи. Сприйняття себе та інших під час онлайн навчання також мало тенденцію до підвищення. Студент, особливо медик, при дистанційній формі опрацьовує переважно теоретичну частину теми (з урахуванням дидактичного матеріалу). Практична частина (робота з хворим), яка потребує роботи «сам на сам», а отже і вихід на опанування вищих рівнів піраміди Блума — аналізу, оцінки, синтезу — не може відбуватись дистанційно. Тому важливим аспектом для аналізу адаптаційної здатності є усвідомлення того, що при онлайн навчанні опанування когнітивних навичок студентами медиками утруднюється.

Висновки. Порушення соціальної-психологічної адаптації при дистанційній формі навчання представлені низькими оцінками її інтегральних характеристик: адаптації, інтернальності, прагнення до домінування на тлі підвищення показників асоціального сприйняття та емоційного комфорту.

Список використаних джерел

1. Sinaiko V, Korovina L, Radchenko T. Foreign medical students' anxiety in the context of the COVID-19 pandemic. *Psycholog J.* 2020 Jun 30;6(6):49–56. doi: 10.31108/1.2020.6.6.5
2. Mikheyv A.O, Popovych V.B, Dzhuryak V.S. Features of adaptation of foreign students to studying at university on speciality «medicine». *Bukovinian Medical Herald.* 2020;24(2):167–72. doi: 10.24061/2413–0737.xxiv.2.94.2020.59
3. Moreno-Fernandez J, Ochoa JJ, Lopez-Aliaga I, Alferez MJM, Gomez-Guzman M, Lopez-Ortega S, et al. Lockdown, emotional intelligence, academic engagement and burnout in pharmacy students during the quarantine. *Pharmacy.* 2020 Oct 22;8(4):194. PMID: 33105864. PMCID: PMC7711796. doi: 10.3390/pharmacy8040194

4. Lasheras I, Gracia-García P, Lipnicki D, Bueno-Notivol J, López-Antón R, de la Cámara C, et al. Prevalence of anxiety in medical students during the COVID-19 pandemic: a rapid systematic review with meta-analysis. *Int J Environ Res Public Health*. 2020 Sep 10;17(18):6603. PMID: 32927871. PMCID: PMC7560147. doi: 10.3390/ijerph17186603
5. Anan'ev B.G. *Chelovek kak predmet poznaniya* [Man as an object of knowledge]. Glav red VV Usmanov. 3-e izd. SPb: Piter; 2001. 288 s. [Russian]
6. Dubovitskaya T.D, Krylova A.V. *Metodyka yssledovaniya adaptirovannosti studentov v vuze* [Research methodology for students' adaptability at a university]. *Psikhologicheskaya nauka i obrazovaniye*. 2010;2. [Russian]. Available from: http://psyedu.ru/journal/2010/2/Dubovitskaya_Krilova.phtml
7. Evert L.S, Potupchik T.V, Gryshkevych N.Yu, Akhmedynova Yu.R. *Pokazately sotsyalno-psikhologicheskoy adaptatsyy u emotsyonalnogo statusa podrostkov y lyts yunosheskogo vozrasta* [Indicators of socio-psychological adaptation and emotional status of adolescents and adolescents]. *Obozrenye psykhiatrii y medytynskoy psikhologii*. 2018;4:75–82. [Russian]. doi: 10.31363/2313–7053–2018–4–75–82
8. Podolyak L.G, Yurchenko V.I. *Psikhologiya vyshchoyi shkoly: Navchalnyy posibnyk dlya magistrantiv i aspirantiv* [High School Psychology: A Study Guide for Undergraduate and Postgraduate Students]. K: TOV «Fil-studiya»; 2006. 320 s. [Ukrainian]

ВПЛИВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Фадєєв П.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Впровадження симуляційного навчання в закладах вищої освіти (ЗВО) є одним із найважливіших кроків, який спрямований на набуття студентами клінічних навичок без шкоди для здоров'я пацієнта [1]. Збільшення часу самостійної роботи студента під час вивчення дисциплін мало стимулювати творчу активність та відповідальність, проте більшість студентів ще не готові відійти від споживчої парадигми навчання [2]. Використання симуляційного навчання надає можливість розвивати клінічне мислення, приймати рішення та формувати позитивні мотиви, що суттєво впливає на навчальну діяльність студента [3].